

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy hónapra 35,000 korona.

AAVAV Egyes szám ára 1500 korona, AAVAV

Kiadja:

Debreczen sz. kir. város és a tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 2. szám alatt, városnéző térlet. Telefonszám: 4.

A tárcája terhére

hozza fog járulni bizonyos közművek létesítéséhez, amelyek ugyanis az ő birtokának a használhatóságát emelni fogják... Ezt a kijelentést adta egyik népszerű fővárosi újság egyik miniszternek a szájába, akit egyúttal egyéb apró-cseprő szabálytalanságokkal is megvádolt. Mikor pedig az írásért-bíró elé állították, akkor azzal védekezett, hogy ő azt a világot sem rosszul értette; ő azt írta meg csupán, hogy a miniszter kész a maga zsebéből is — ezt jelenti a tárcája terhére — hajlandó áldozatot hozni. Igaz ugyan, hogy amikor egy miniszter a „tárcája terhére” vállal valamit, azt mindenki úgy érti, hogy tehát a rendelkezésére bocsátott állami pénzből; azonban hát el kell ismerni, hogy a miniszternek van magán pénztárcája is, miért ne lehetne hát az írást utólag így magyarázni. A bíróság nem fogadta el a magyarázatot és az újságíró meg lehetesen kemény büntetéssel sújtotta.

Eddig a történet. Amiért pedig erről itt érdemes beszélni, nem az, hogy véletlenül egyik miniszter megrágalmazásáról van szó. A miniszter becsülete sem ér többet, mint a másé, mivelhogy a becsületet, az igazit, az erkölcsi értéket, nem a hivatal, vagy méltóság adja, hanem az ember bírja. Ellenben érdemes erről az esetről itt szólni azért, mert különösképen jellemző példája annak a mi napjainkban ijjesztően elterjedett korszagnak, mely a vakmerő támadás és szegyenkezés nélküli hátrálás együttességét mutatja legszembeötlőbb tünetnek. Kíméletlenül neki ugrani személyeknek vagy intézményeknek, irgalmatlanul ostromozni mindaddig, míg a megtámadott elvesztve türelmét, elégtételt keres; akkor is adni a hőst az utolsó percig, de ha nincs kibúvó, adni a teljes elégtételt, aztán letagadni; — nyugodtan megírni vagy másként terjeszteni valótlan híreket, vagy erőlesen cáfolni tények megtörténtét s aztán mikor kiderül a valóság, nyugodtan eszeveszni az esetről, mintha semmi sem történt volna: ez a mai világban mindennapi történet.

Pedig a nemzet talpraállása csak erkölcsi alapon történhetik. Az erkölcsi alap pedig első sorban a szigorú felelősség érzet.

A pénzügyminiszter nyilatkozata az aranyköltségvetésről.

Budapest, jan. 8. A nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága ma d. e. 11 órakor a képviselőház első számú bizottsági termében ülést tartott, amelyen folytatták a költségvetés tárgyalását. A bizottság ülésén a kormány részéről gróf Bethlen István miniszterelnök és Bud János pénzügyminiszter vettek részt.

Horánszky Dezső: A kormányzat általában helyes irányban indult el akkor, amikor a szanálás terére lépett. Az egész költségvetés igazolja, hogy

más lehetőség az államháztartás rendbehozatalára nem volt, mint a külföldi kölcsön.

A tisztviselőkérdést rendezni kell. A rendezésnek azonban elsősorban a takarékoság útján kell haladni. Az adminisztráció fokozott egyszerűsítését és a személylétszám fokozott leszállítását tartja kívánatosnak. A kormány lehetőleg hártsa el azokat az akadályokat, amelyek útjában állanak a fejlődésnek. A kamatkérdés és a forgalmi adó kérdés megoldására sülyt helyez.

Beck Lajos: Elismeri, hogy abban az időben, mikor a kormány a szanálási törvénnyel jött, más megoldás nem volt. — Elismeri, hogy a szanálásba eddig nem eselődünk. A betérjesztett költségvetésben alapot lát a jövőre.

Ugron Gábor: A szanálás eddigi eredményét látja a jegybank létesítésében, koronánk stabilizálásában és abban, hogy sikerült a költségvetést elkészíteni. A legfontosabbnak azt tartja, hogy

idegen tőke jöjjön az országba és a magángazdaság rendelkezésére álljon.

A gazdasági élet legsúlyosabb problémájának a hitelkérdést tartja és pedig úgy a jelzáloghitel, — mint a kereskedelmi hitel kérdését.

Mándy Samu: Azon a sovány területen, amelyen ma élünk, — nagy koncepciójú közgazdasági és politikai változtatásokat tenni ma még nem lehet. Aláírja mindazt, amit a pénzügyminiszter exponéjában a mezőgazdasági teherviseléséről mondott. A régi községi adókiadó bizottságok visszaállítását kívánja. A hitel kérdésében osztja Ugron Gábor felfogását. Igen fontosnak tartja, hogy a tisztviselői kar legértékesebb része maradjon meg.

Az elnök ezután, tekintettel arra, hogy több felszólaló nem jelentkezett, az általános vitát bezárta.

A pénzügyminiszter beszéde.

Bud János pénzügyminiszter válaszolt a felszólalásokra. Örömmel állapítja meg, hogy Beck Lajos kivételével mindenki

helyesli a szanálás keresztül vitelét és azt, hogy a kormány erre az utra lépett. Beck Lajos is csupán az időpont kérdésére tette meg kifogásait. Egy kötelesség vár mindenkre, az, hogy

a külföld bizalmát a szanálás segítségével előmozdítsuk.

Ma már Amerikában is meg van a törekvés arra, hogy megismerjék az európai viszonyokat és ezen az alapon próbálják a kérdéseket megoldani. Kétségtelen, — hogy a legnagyobb nehézségek a jelzáloghitelkérdésében vannak. Most Angliát és Amerikát kell meggyőzni arról, hogy olyan hitelállap állanak szemben, — amelyek feltétlenül biztosítékot nyújtanak.

Az érdeklődés a városoknak való hitelnyújtás terén is meg nyilvánkozik.

Ha valami baj van, az csak az lehet, hogy boldog, boldogtalan szalad külföldre hitelekért, felhatalmazás nélkül.

Lassan és fokozatosan sikerült elérni, hogy ma már 20% körül mozgó hiteleknek tartunk, holott néhány hónappal ezelőtt 40—50% hitelek voltak érvényben. Majdnem bizonyosra vehető, hogy sokkal egészségesebb kamatlámpolitika fog kialakulni, mint amilyen ma érvényben van.

Stabil pénz mellett a mai kamatlámpolitika lehetetlen a termelést előmozdítani.

Helyes volna, ha a befektetési célokra is kapnánk hitelt. A szemlézettel szemben vannak bizonyos kötelezettségeink is és hogy abba a szomorú helyzetbe jutottunk, hogy el kell bocsátani a közalkalmazottak egy részét. A status rendezést keresztül kell vinni. — Erre a költségvetési évre nem tudom kilátásba helyezni a szorzószám megváltoztatását. Remény van abban a tekintetben is, hogy nemcsak úgy oldjuk meg a kérdést, hogy

a tisztviselők a szorszósám leszállítása révén semmit se veszítsenek, de azt hiszem, — hogy illetményeiket is megjavíthatjuk.

Az államvasutak jutaléka nem más, mint üzemi jutalék. — Most már ez év néhány hónapjának zárszámadása elkészült és majd mindenkinek módja lesz abba betekinteni. Az aránytalanságok, — amelyek az egyes adók között mutatkoznak, nem kizárólag magyar jelenségek. A háború mindenütt megtörte az adómorált és egészen más irányba terelte a pénzügyi politikát. Még a semleges államok is áttértek a forgalmi adóra. Az egyes adónemek közötti egyensúlyt a jövőben javítani kell.

A forgalmi adó kérdésében rendszerváltoztatásba csak akkor megyek bele, ha minden biztosítékom meg van arra nézve, hogy az az államháztartás egyensúlyát nem bolygatja meg.

Nyíltan megmondtam, hogy a mezőgazdaság további megterhelését ezen az uton nem tudom magamévá tenni.

Szívesen hajlandó vagyok olyan megoldásra, amely kiküszöböli azokat az akadályokat, amelyek elsősorban ipari termelésünket befolyásolják hátrányosan. — Az exportra nézve lehetetlennek találom, hogy mi a világpiacon különösen iparunknál olyan súlyosan megadóztatva jelenjünk meg. Teljesen igaza van a kereskedelemnek abban a tekintetben is, — hogy a mai forgalmi adórendszer mellett tulajdonképpen a nagykereskedelem lassan átmegegy a külföld kezébe. Hajlandó vagyok új rendszerre is áttérni.

Ma az autonóm vámtarifa van érvényben, de bizonyosan érdeklünk, hogy minél előbb létrejöjjenek a kereskedelmi szerződések, hogy ezen az alapon mérséklés következhesse be.

A valorizáció kérdését ma sokan spekulációnak használják fel. Ezt a kérdést rövidesen meg kell oldani, hogy a spekulációnak elejét vegyük. Már el is készült a törvényjavaslat és minél előbb be fogjuk azt nyújtani.

Az aranymérleg kérdése

is olyan probléma, amely felől a közvéleménynek teljesen tisztába kell lenni. Tanulmányoztuk a kérdést és különböző javaslatok fészenek előttünk. Ebben kell rövidesen az érdekképviselők elé terjeszthetjük és benyújthatjuk a javaslatot. Erre azért is sülyt helyeznénk, mert azt tartom, hogy

a gazdasági életből minden irreális momentumot ki kell küszöbölni.

A hitel kérdését is csak úgy oldhatjuk meg, ha reális bázisokat tudunk találni. Ebben kell bekapcsolódnunk az adózás kérdésének is, különösen a felértékeléssel kapcsolatban, mert hiszen itt sok megtévesztő momentum van. Meg kell védeni az államkincstár érdekeit az adóbevételek szempontjából, de természetesen

lehetővé kell tenni, hogy a mérlegek reális alapon készüljenek.

Az egész kérdésben nagy körültekintéssel kell eljárni, több gazdasági politikával, mint finansziópolitikával. Ezzel kapcsolatban kell megoldani a fuzió kérdését is. Az aranymérleggel tulajdonképpen egészségesebb bázist akarunk teremteni a gazdasági élet részére. Ezt össze akarom kapcsolni a részvényjog bizonyos reformjával. Meg kell akadályoznunk, — hogy mindenféle konjunkturalis hatások alatt gombamódon szaporodjanak a részvénytársaságok.

Az autonóm testületek dolgában azt a megnyugtató kijelentést tehetem, hogy a kereseti adóban nagy bevételi forrásokhoz jutottunk.

Azzal a kérdéssel is foglalkoztunk, hogy a földbirtokreformból származó hitelt akadályozó intézkedések kiküszöböltesse.

Az elnök ezután a tanácskozást befejezték nyilatkozta és tette a kérdést, elfogadják-e a bizottság a költségvetést általánosságban a részletes tárgyalás alapjául.

A bizottság egyhangulag elfogadta a javaslatot.

Ezután a belügyi tárca előadói tisztére Neubauer Ferencet választották meg.

A bizottság ülése fél 3 órakor ért véget.

Veszedelemes csuklás-járvány van Németországban

Frankfurt, jan. 8. Nehány nap óta járványosan lépett fel a csuklás és különösen középkorú férfiak kapták meg a betegséget, amely 1921-ben dühöngött Európában és azóta, mintha megszünt volna végleg. Ezúttal nagyon heves a járvány és tömegesen szállítják a beteget a közpórházba. Egyidejűleg Strassburghban is járványos lett a csuklás.

Sztrájk tört ki a pécsi bányákban

Pécs, január 8. Ma reggel váratlanul részleges sztrájk tört ki a pécsi bányatelepeken. Mecsek-szabolcsban a munkásság 60 százaléka, a pécsi bányatelepeken 20 százaléka beszüntette a munkát. — A sztrájk azért tört ki, mert a 15 százalékos drágasági pótlék fizetését december havára valamennyi bánya beszüntette. A sztrájk idejére a pécsi bányatelepen a rendőrséget, Mecsek-szabolcsban pedig a csendőrséget megerősítették. A munkásság nyugodtan várja a fejleményeket.

Miskolc vásárcsarnokot épít.

Miskolc, jan. 8. Miskolc város 8 milliárd koronaért hatalmas vásárcsarnokot épít a város legnagyobb terén. A 8 milliárdot a város 25 évi 15 százalékos amortizációval fizeti vissza, azonban joga van a kölcsönt bármikor negyedéves felmondás mellett minden stornodíj nélkül konvertálni. A vállalkozást a Magyar-Olasz Bank finanszírozza.

Gyorsíró-tanfolyam Debrecenben.

Február elején gyakorló gyorsíró-tanfolyam indul meg Debrecenben, amely főként a B. listára helyezett tisztviselők érdekeit kívánja szolgálni. A tanfolyam nem hosszú ideig tart és teljes és elméleti kiképzést nyernek hallgatói. A tanfolyamra olyanok is jelentkezhetnek, akik a gyorsírásban már jártasak, mert ezek számára külön, fokozottabb képességeket fejlesztő tanfolyamot rendeznek. Jelentkezni a Debrecen szerkesztőségében lehet.

Nagy protestáns irodalmi délután.

A Debreceni Kálvinisták Templomegyesületének előadásokat rendező szakosztálya e hó 14-én, este 6 órai kezdettel a református főgimnázium tornacsarnokában *protestáns irodalmi délutánt* rendez. Jegyek a tél folyamán rendezendő tíz irodalmi délutánra 80,000 és 40,000 koronáért — az egyes délutánokra 10,000 és 5000 koronáért kaphatók. Az összes délutánokra érvényes jegyek a központi lelkesítő hivatalnál (Kálvin-ter 17. sz.), az egyes délutánokra érvényesek pedig a „Méliusz” könyvkereskedésben és a központi lelkesítő hivatalnál, valamint előadás előtt a pénztárnál kaphatók.

A január 14-iki délután műsora a következő:

1. Az ünnepélyt megnyitja: dr.

Sallay Lajosné szakosztályi elnöke.

2. Az irodalmi délutánok célját és programját ismerteti: Nagy Lajos T. E. titkár.

3. Dr. Zsigmond Ferenc előadása: Vallás, költészet, élet címmel.

4. Szavaz: Galánffy Zsuzsa.

5. Tilinkó szólv: Mecner László orvostanhallgató, hegedűkísérettel.

6. Magyar dalok. Előadja: a Ref. Tanítóképző-intézet Zenekara.

7. Karének. Előadja: a T. E. Vegyeskara.

Az előadások tiszta jövedelmét a Kálvin-ház céljaira fordítják. Felülfizetéseket tekintettel a nemes célra, köszönettel fogad és nyugtáz a rendezőség.

Évnyitó teljes ülés a kir. Itélőtáblán

A debreceni kir. Itélőtábla évnyitó teljes ülését e hó 8-án tartotta meg a kir. Itélőtábla összes tagjai jelenlétében.

Olchváry Zoltán kir. itélőtáblai elnök megnyitó beszédében elsősorban méltatta a kir. Itélőtáblának az elmúlt évben kifejtett munkásságát és jogalkotó tevékenységét, majd utalva a kir. Itélőtábla 200 éves jubileumára, párhuzamot vont az akkori és a mai igazságügyi feladatok között. Az akkori nagy időket nagy reformtörvény alkotások s a nemzeti élet megújodása jellemezték; akkor a területi integritás biztossá vált és biztos jövő reménye kecsgett; ma a csüggedés legyőzése is emberfeletti munkának tűnik fel; megcsontított országunk kezdetleges állapotba jutott, a pusztá létezésre szorítottunk. A romok eltakarítása, az ezerféle pillanatnyi szükséglet és bajok gátolják az igazságügyi törvény alkotásokat és így a bírókra hárul a jogalkotó munka sulya. A mérleg tehát azt mutatja, hogy ma nehezebb a bíróságok helyzete, mint 200 évvel ezelőtt. Ezután ismertette az ügyforgalomra és az elintézés eredményére vonatkozó általános adatokat és a személyi viszonyokban beállott változásokat.

Ezt követően a kir. Itélőtábla elnöke a bizottságokat a következőképp alakította meg:

A törvények hiányaira felügyelő bizottság. Elnöke: Olchváry Zoltán kir. itélőtáblai elnök; tagjai: dr. Perjessy Mihály, Kulín Imre, dr. Matolay Gábor, dr. Oláh Miklós, Szoboszlay Sándor, dr. Várady Sándor, Szabó József tanácselnökök és dr. Dávid István kir. itélőtáblai bíró. Könyvtári bizottság. Elnöke: dr. Perjessy Mihály tanácselnök; tagjai: dr. Várady Sándor tanácselnök, dr. Gallé Jenő, dr. Dávid István és dr. Kerekes István kir. itélőtáblai bírák. A díjnokok ügyeinek megvizsgálására alakított bizottság. Elnöke: Kulín Imre tanácselnök, rendes tagjai: Harsányi Gusztáv és Kelemen Ernő; póttagok: Szurkán Zoltán és dr. Rézei Sándor kir. kuriai bírák.

Végül sorshuzás után a legyelmű bíróság, amelynél az elnöklet a kir. Itélőtábla elnöke magának tartotta fenn, a következőképp alakult meg. Rendes tagok: Nagy Kálmán, dr. Visky Sándor, dr. Dávid István és Baróthy Zoltán kir. itélőtáblai bírák; póttagok: dr. Kerekes István, Agh Béla, dr. Oláh Lajos és dr. Gallé Jenő kir. itélőtáblai bírák.

Basilides Mária és Kodály Zoltán Debrecenben.

Az Eötvös-Collégium felolvasó ülései.

A „Báró Eötvös József kollégium” 1895-ben alakult meg Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterisége idején. Célja a tanári pályára készülő egyetemi hallgatók képzésének elősegítése. Első kurátora báró Eötvös Loránt volt, Magyarország legnagyobb fizikusa, ki-nek nevét főleg geofizikai mérései tették világhírűvé, jelenleg gróf Teleky Pál a kurátora, aki a földrajz tudomány segítségével küzdött a béketárgyalások előtt a magyarság igazaiért. Igazgatója a megalapítástól kezdve Bartoniek Géza, akit a vasárnapi felolvasó ülésen fog hallani a debreceni közönség.

A kollégium immár 30 éves fenn-

állása alatt sok kiváló erőt adott a tudomány számára. A kollégiumi szövetség tagjai közt van: egyetemi tanár 17, egyetemi magántanár 10, tanársegéd 6. Magasabb iskolákban tanít 13. (Akadémiák, Eötvös kollégium, paedagogium stb.) középiskolai, kereskedelmi tanár 132.

Említest érdemel az a hazafias munka, amit a külföldi egyetemmel magyar intézeteinél kifejtettek a kollégisták. Ilyen intézmény körülbelül nyolc országban működik s egy kivételével mindenütt volt kollégisták vezetik. (Róma, Berlin, Stockholm, Dorpat, Wien, Genf.)

Szombat délután 5 órakor és vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartan-

dó felolvasó üléseknek célja, a tudományok népszerűsítése mellett az is, hogy az u. n. „Eötvös alapot” növeljék, melynek célja a kollégiumból kikérülő doktori értekezések közül a legkülönbözet juttalmazása és kollégisták kiváló tudományos dolgozatainak kiadása. Már eddig három ilyen u. n. „Eötvös-füzet” jelent meg.

Ezeknek a munkáknak kiadását teszi lehetővé és így szolgálatot tesz a magyar tudománynak, ha megváltja jegyét a szombat este 5 órakor és vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartandó felolvasó ülésekre a melyeken a szövetség gondoskodik arról, hogy a tudományos és Debrecen-érindító kérdéseket népiesen ismerteti, de amellyel a zeneértő közönségnek is elsősorú élvezetről gondoskodik azáltal, hogy Basilides Mária, az Operaház legelső alténekesnőjét, aki külföldön, például a berlini egyetemen is a legnagyobb elismerést aratta, sikerült megnyerni a Kodály által összegyűjtött magyar dalok bemutatására.

A nagyértékű műsor a következő:

I.

A 10-én délután 5 órakor tartandó felolvasó ülés rendje:

1. Megnyitó beszédet mond Csürös Ferenc dr. közművelődési tanácsnok, a Collegium volt tagja.

2. „Jugria, mint a magyarok őshazája” címmel előadást tart Gomboz Zoltán dr., a Pázmány Péter Tud. Egyetem rendes tanára, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, a Szövetség elnöke.

3. „A régi magyar népdal” címmel előadást tart dr. Kodály Zoltán zeneszerző, a m. kir. Zeneművészeti Főiskola tanára, a Collegium volt tagja. Előadását énekszámokkal kíséri: Basilides Mária, a m. kir. Operaház művésznője.

II.

A 11-én délelőtt fél 11 órakor tartandó ülés rendje:

1. Megnyitó beszédet mond Bartoniek Géza dr., m. kir. udvari tanácsos, a báró Eötvös József Collegium igazgatója.

2. „A régi magyar népdal” címmel előadást tart: dr. Kodály Zoltán, zeneszerző, a m. kir. Zeneművészeti Főiskola tanára, a Collegium volt tagja. Előadását énekszámokkal kíséri Basilides Mária, a m. kir. Operaház művésznője.

3. „Kik alapították Debrecen?” címmel felolvasást tart: dr. Németh Gyula, a Pázmány Péter tud. Egyetem rendes tanára, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, a Collegium volt tagja.

Helyárak egy ülésre: I. rendű 50 ezer, II. rendű 35 ezer, III. rendű 25 ezer, állóhely 10 ezer korona.

A tiszta jövedelem a Szövetség Eötvös-alapját illeti.

Jegyek a Méliusz könyvkereskedésben és ülés előtt a helyszínen kaphatók.

Nagy előkészületek a budapesti áruminta vásárra.

Budapest, jan. 8. A budapesti áruminta vásárra a kereskedelmi és iparkamara nagy előkészületeket tesz. A kormány a legmegszembemő módon támogatja a nemzetközi áruminta vásárt, mely április 18-án kezdődik és április 27-én ér véget. A MAV 50 százalékos tarifaengedélyt adott a Budapestre irányított árukra, mint az áruminta vásárra irányuló személyforgalomra.

Hogy a **Jó bornak nem kell cégér!** elavult ósdi felfogás, amely talán a régi postakocsin döcögő világban birt valami alappal; de ma már a Repülőgép és a Rádió korszakában semmiesetre sem! **Hirdessünk!!**

Levél a Szerkesztőhöz.

A színházi bérlőnapokról.

Tisztelt Szerkesztő Ur, ne vegye rossz néven, hogy több panaszkodó bérlőtársam nevében kérek néhány sor helyet becses lapjában. A színlapon most állandóan ott van a vastagbetűs felhívás: „A l. bérlők kérelmek a bérlőbeosztást megfigyelni”. Nagyon szépen kérem a hivatott lényezőket, hogy ez a felhívás maradjon el a színlapról. Nem épen azért, mert rosszul van meggyarul — ámbár azért is lemaradhatna, hanem azért, hogy a l. bérlőknek megfigyelés nélkül is lehessen tudni, mely napon mennek színházba. Az eredeti beosztás ez volt: A) hétfő, B) kedd, C) csütörtök, D) péntek. Ha valami rendkívüli ok kényszerít a beosztás megváltoztatására, hogy ján. De miért kellett pl. e héten a C) bérlőteret szedára tenni, holott csütörtök sem volt elfoglalva premierrel, sem ünnep nem volt. — Előző héten is ugyancsak a C) bérlők szedára és szombatn mentek. Pedig higgye meg Szerkesztő Ur, a bérlő manap nem másért bérel, mint épen azért, hogy meghatározott napon, meghatározott helyre mehessen. — Anyagi előnye úgy sincs a bérlőtől, hiszen azt a bizonyos százeléket naponkénti vételnél is megkaphatja s úgy még az az előnye is meg van, hogy maga választja ki a megnézendő darabot. Ami csetleg nem a Három grácia.

Kérem szépen Szerkesztő Ur, adjon rá alkalmat, hogy sok bérlőnek erről az óhajtatásáról a mi kedves színiigazgatónk szerezzon tudomást.

Kiváló tisztelettel:

Egy színházbérlő.

▼ SZÍNHÁZ ▼

A Csokonai-színház műsora:

Jan. 9. Az ezüst sirály, operette. D) bérlő.

Jan. 10. Délután: Csókoljon meg! Tisztviselő-est. Este: A m. kir. operaház együttesének vendégjátéka. — Színiigazgató, opera és hangverseny-számok.

A tisztelt bérlők a bérlő beosztást pontosan figyeljék!

Gyönyörű zene és romantikus, amellet mulatságos szöveg teszi oly kedvelté „Az ezüst sirály” operettet, mely ma pénteken D) bérlőben kerül megismétlésre.

Tisztviselő-estben 5 és fél órai kezdettel kerül színre szombaton „Csókoljon meg” szenzációs sikerű francia bohózat.

A m. kir. Opera együttesének vendégzereplése szombaton este 9 órai kezdettel, ritka művelzetet nyújt. Mozart remek vigoperáján kívül magyar szerzők, Noseda, Lavotta, Bető és a nagy olasz mesterek, Nicolai és Verdi művei ben gyönyörködhetik a közönség.

Apolló: Édes otthon. Paramountfilm, regény egy boldog családi életből, Amerika legjobb művészeivel. Jón! Mary Tudor világattrakció.

Vigszínház: Flandriai fiú. — Jackie Coogan legújabb filmje, melyben kiforrott művészetének legjavát adja. Jón! Königsmark. Panoptikum, Conrad Veidt, Emil Jannings, Werner Kraussal.

Uránia: Szonibató. Eddie Polo legizgalmasabb filmje, a közis mert Kapitány kíd.

A zágrábi rendőrfőnök lábánál fogva huzta ki Radics Istvánt az alacsony és kicsike titkos fülkéből.

Zágráb, jan. 8. Radics István letartóztatásáról még a következő érdekes és új részleteket jelentik: Boskó Pavlovics, a rendőrség politikai osztályának vezetője egy sereg detektív kíséretében délelőtt tíz órakor kezdte meg a házkutatást a Hrvatski Seljacski Domban. Radics lakásának alapos, de eredménytelen átkutatása után Kosutics lakására került a sor. A homályos hálósoba megtekintése alkalmával felűnt a detektíveknek, hogy a mosdó ferdén áll a fal mellett. Eltolták a mosdót s legnagyobb meglepetésükre egy téglala alakú ajtócska nyomait látták a falon. Az ajtócska szélessége egy méter, magassága pedig mind össze fel méter volt. Az ajtó kinyitása után Pavlovics rendőrfőtanácsos benyult a nyíláson s tapogatózása közben egy lábat fogott meg. Nagy volt a detektívek

megrökönyödése, mikor Pavlovics a lábánál fogva a régen keresett Radicsot huzta ki a rejtékhelyből. Radics István ruhája teljesen piszkos volt s miközben porolgotta magát, csöndesen és nyugodtan köszönt vissza Pavlovicsnak, aki előzőleg jó reggelt kívánt neki.

Radicsot azután a letartóztatási végzés felmutatása után — mint ismeretes — a rendőrségre kísérték. Radics buvóhelyében a detektívek két takaróval leborított szalmazsákot találtak, azonkívül egy sereg iratot. A rendőrség véleménye szerint Radics csak a kritikus percekben tartózkodott rejtékhelyén, különben veje lakásában maradt. Ami a rejtékhelyet illeti, azt már az urasági palota építése alkalmával — mint ez különben szokásban volt — titkoskamrának szánták.

A magyar királyi államasutak ujjászervezése.

A Budapesti Közlöny múlt évi december hó 7-én megjelent 267. számában közölt kereskedelemügyi miniszteri rendelet megállapította azokat az elveket, amelyek alapján a m. kir. államasutak üzemvitelét átszervezendő, hogy az üzemvitelben jövőben a kereskedelmi és üzleti szellem megfelelő érvényesülést találjon.

Ez ugynevezett „alkotmányrendelet” alapján elkészült most az államasutak igazgatóságának és üzemvitelének jövőbeni működését és hatáskörét részletesen szabályozó „Igazgatási ügyrend” s az már január hó 1-én életbe is lépett.

Az új ügyrend az „alkotmányrendeletnek” megfelelően, az üzemvitel minden ágába az üzletszerű gyors adminisztrációt és az egészséges kereskedői szellemet vezeti be, alap gondolatnak véve mindenütt a kizárólagos, osztatlan személyes felelősséget és ezzel kapcsolatban a hatáskörök megfelelő kiterjesztését.

Lényeges változás állott be ebből kifolyólag az üzemviteliségek ügyvitelében és hatáskörében is.

A helyes üzleti szellemnek megfelelően az üzemvitel működéséért, az üzemvitel rendes, biztos és gazdaságos lebonyolításáért az üzemvitel vezetője saját személyében és kizárólagosan felelős. Ezért az üzemvitel vezetője személyzet, mint üzemviteli és pénzügyi intézkedéseiben a legfőbb hatáskörrel lett felruházva.

A számosztály mellérendeltsége s a számosztályfőnök ugynevezett „vétel” joga megszűnt s a számosztály csupán számviteli beendőkire utaltatva, a többi osztály

lyokhoz hasonlóan, közvetlenül az üzemvitel vezető alá rendeltetett.

Nagy és általános jelentőségű az új ügyrendnek az a rendelkezése, mely szerint az üzemvitel vezetőnek állandó érintkezést kell fenntartania a területén levő közgazdasági, termelő és szállító érdekeltségekkel, kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági kamarákkal s ez alapon minden intézkedést megtenni, hogy a forgalom arányban álljon a termelési viszonyok alakulásával s a termelés jogos igényei úgy a forgalom lebonyolításánál, mint a díjszabásokban is, a közgazdaság javára érvényesüljenek. Az üzemvitel vezető tehát nemcsak a vasúti végrehajtó szolgálat egyénileg felelős irányítója, hanem a reá bizott vonalhálozat egész vidékének egyik legfontosabb gazdasági szerve s a közgazdasági élet egyik fontos tényezője lesz.

Az üzemviteliségekre haruló nagy feladatoknak megfelelően lényegesen kibővült az üzemvitel vezetői osztályfőnök és a külszolgálati főnökök hatásköre is.

A debreceni üzemviteliségnél most lázas munka folyik abban az irányban, hogy az átszervezés a lehető leggyorsabban végrehajtsák s így az új ügyrend előnye minél előbb érvényesülhessenek. Remélhető, hogy az új rendszer minden tekintetben meg fogja valósítani az államasutak ujjászervezéséhez fűzött várakozásokat.

Az ügyvitel gyorsabb, az üzemvitel gazdaságosabb lesz és a vasúti, bekapcsolódva a gazdasági élet nagy körfolyamatába, jobban szolgálhatja majd a termelő és szállító közönség jogos érdekeit is.

Egy apa meggyilkolta kis fiát az anyja által készített méreggel.

Pécs, jan. 8. Piskó községben 1924 novemberében meghalt Bobok István hároméves fiú, akiről szülei azt híresztelték, hogy beleesett és belefullt a trágyalégödörbe. A faluban szétlétben azt sutogták, hogy a kisfiut szülei tet-

ték el láb alól. A csendőrség megindította a nyomozást, melynek során kiderült, hogy a kisfiut saját atyja gyilkolta meg az anyja által rétesbe süttött maszlagos redőszíromaggal. Az elvetemült gyilkost letartóztatták.

HIRDESSZEN AZ EGYETERTÉS

VERSES HIRDETÉS-

rovatában. Kiválóbb, hatásosabb, tehát olcsóbb is minden más hírdetésnél.

Ne törje fejét

kereskedő, inaros, hanem fíradjon be kisdoboztalunkba Kossuth u. 2., ahol díjtalanul készítünk határos és elmés hirdetés szöveget.

KÖZGAZDASÁG

Állati hulla feldolgozó telepek.

Egyrészt közgazdasági, másrészt állategészségügyi szempontból igen nagy jelentőségű reformintézmény az állati hulla feldolgozó telepek létesítése, mely kérdés iránt az ország legkülönbözőbb részein az utóbbi időben fokozottabb érdeklődés nyilvánul meg.

Ezen intézmény lényege, hogy a járványok csirait terjesztő dögtereken eddig veszendőbe ment állati hullák anyagai bizonyos eljárásokkal fertőző képességeiket elveszítve, különböző ipari és mezőgazdasági célokra felhasználható anyagokká dolgozhatnak fel és hathatós állatorvosi felügyelet válik lehetővé a járvány területén s végül bizonyos megtérítésre tart hat számot a gazda elhullott állata után.

Ily telepek sürgős létesítésére nagy sulyt helyez a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara is és az illetékes tényezők figyelmét a kezdeményező lépések megtevéseire felhívta.

A buza, tengeri és korpa 2500, a rozs 5000 koronával drágult.

Budapest, január 8. A gabona-tözsde ma is szilárdan nyitott és mindvégig szilárd alaphangulat mellett zárlat felé minden cikkben jelentelen forgalom alakult. A kínálat gabonafélékben igen kisméretű, csupán tengeriben volt valamivel jobb forgalom. Az amerikai piacokról ma is mérsékelt áremelkedést, de egyenletlen irányzatot jelentettek.

A tözsdetanács hivatalos árjegyzése: 76 kilogrammos tiszavidéki buza 540—542,500, pestmegyei és dunántúli buza 537,500—540,000, 78 kilogrammos tiszavidéki buza 550—552,500, pestmegyei és dunántúli buza 547,500—550,000, rozs 437,500—440,000, takarmányárpa 390—410,000, sórárpa 47—500,000, köles 260—270, zab 410—420,000, tengeri 265—267,500, korpa 235—237,500, lucerna 23,000—25,000, lóhere 26,000—28,000. (Utóbbiak kilogrammonként értendők.)

A korona 0.0071

Zürich, január 8. Páris 27.75, London 24.50.50, Newyork 513 és háromnyolcad, Brüsszel 25.63, Milánó 21.70, Hollandia 208 és egyötöd, Berlin 122 és egynyolcad, Bécs 0.0072.25, Szófia 3.75, Prága 15.47.25, Varsó 99, Budapest 0.0071, Bukarest 2.65, Belgrád 2.65, Belgrád 8.47.50.

Az aranykorona hivatalos árfolyama 14,626.12 papirkorona.

Ingadozó az értéktőz-de

Budapest, január 8. A vállalkozási kedv hiánya szűkebb keretek közé szorította az üzletet. Külső ösztönzés is hiányzott. Eleinte a magára hagyott piacon a jobb vélemény kererekedt fölül, úgy, hogy az első árfolyamok a tegnapi középárszinten mozogtak, később azonban a vezető értékekben kisebb javulás is mutatkozott, ami azonban csak átmeneti volt, mert amikor megérkezett a híre, hogy Bécsben gyöngült a hangulat, itt is az eladók kerültek felszínre és a felkínált áru a legalacsonyabb nivó alá nyomta az árfolyamokat. Alig volt a piacnak olyan értéke, amely javult áron tudott volna ujjabb elhelyezkedést találni. Az átlagos árszinteség a tegnapi és a tegnapi előtti árnívóhoz viszonyítva megközelíti az 5 százalékot.

HIREK

Naplirend:

Január 9., péntek: Protestáns: Marcel, római katolikus: Juliánus vértanu, görög katolikus: Polyuktus vértanu. Napkelte 7 óra 46 perc, napnyugta 4 óra 28 perc.

Hátralékos előfizetőinket tisztelettel kérjük az előfizetési összeget Kossuth-utca 2. sz. alatti kiadóhivatalunkba behozni, — hogy a kébesítés fennakadást ne szenvedjen.

Ferjencsik altábornagy átirata a városi tanácshoz. Ferjencsik Ottó altábornagy a debreceni vegyesdandár parancsnoka átirat a debreceni városi tanácsnak, hogy a debreceni kaszárnya javítására régen szükség van és minél hamarabb renoválásra szorul. A városi tanács tegnap tartott ülésén foglalkozott az átirattal és dr. Vass Károly tanácsnok előterjesztése nyomán kimondta, hogy mivel az összes katonai folyóúgyek a vegyes bizottság előtt vannak, tehát még ezeket el nem intézik, ez ügyben nem döntenek.

Revizió alá veszik a helypénzt. A városi tanács az aranykoronás számításra való áttérés alkalmából a városi helypénzeket is valorizálta és aranykoronás alapon szabályozta. Most különösen a kis iparosok hivatkoznak nyomasztó helyzetükre és erősen panaszkodnak, hogy a magas helypénz versenyképtelenné teszi őket s ezért leszorultnak a piacra. Ez az oka, hogy az utóbbi időben oly sűrűek az iparbeszüntetések. E panaszokra a városi tanács tegnap tartott ülésén Vass István dr. tb. főjegyző referálása nyomán elrendelte a helypénzek revízióját s az ügyet a közgyűlés elé viszi.

A városi tanács 250 ezer koronát adott a budapesti gyermekszanatóriumnak. A budapesti gyermekszanatórium vezetésére a gyermekszanatórium javára gyűjtést rendezett és ennek során városunkat is megkereste, hogy gyűjtőleveket propagáljon. A városi tanács tegnap tartott ülésén erre a célra 250 ezer koronát szavazott meg, egyben a gyűjtőleveket azzal küldte vissza, hogy a gyűjtőleveket korpoltásának úgy sem lenne meg a kívánt haszna.

Megjelent Szathmáry Zoltán: A debreceni színház története. — Kapható Méliusz könyvkereskedésben.

Ch. Perczel Karola és Adler Renée tánciskolájában új kolonok kezdődnek. Felöltöttek részére külön esti csoportok. Beiratkozni lehet szombat délután 4—fél 5 között a Bika kistermében.

Sodorjon
JANINA
papírt.

Egész magyar honban
Híre jár már annak:
Nincs a kerek földön
Párja Feuermannak.
Bőröndöt, retikült,
Vagy útikazettát,
Mindent legolcsóbban
És a legjobbat ad.
Piac-utca 44. sz.

A tiszapolgári halálos szerencsétlenség a debreceni honvédtörvényszék előtt.

Zsanda Péter csendőrt gondatlan fegyverhasználat vétségében mondta ki bűnösnek a katonai bíróság

A debreceni honvédtörvényszék büntető tanácsa érdekes bűnügyben hozott ítéletet néhány nappal ezelőtt, mely alkalommal kiutazott Tiszapolgárra. A tárgyalást dr. László Béla hadbíró-százados vezette. A vádat dr. Csürös Ferenc katonai ügyész képviselte. A tárgyaláson Buday alezredes elnökölt. Tagok voltak: a szabócsvármegyei kerület három tisztje. Vádlottak: Zsanda Péter csendőr, Stolcer István és Eszényi István. A védelmet dr. Leveles Imre ügyvéd látta el. A tárgyalást megelőző napon helyszíni szemle volt, mely alkalommal a bűneset egész lefolyását eljátszatta a hadbíró-ság. A bűnügy főtárgyalása, mely egész napon tartott, a községháza nagytermében folyt le.

Zsando Péter csendőr emberölés vádjával állott terhelten a hadbíró-ság előtt, míg Stolcer István és Eszényi István bűnpártolás vétségével. Zsando Péter csendőr az elmúlt év október 19-én Ujhelyi István falusi leányt szuronyával jobb mellén keresztül szúrta. Annakidején előzetes letartóztatásba helyezte az ügyészség és a néhány nappal ezelőtt megtartott tárgyaláson a hadbíró-ság kihirdette az ítéletet, amely szerint Zsando Péter csendőrt az emberölés vádjá alól felmentette s csupán gondatlan fegyverhasználat vétségéért 5 hónapi fogházra ítélte, míg Stolcer István 6 heti, Eszényi István pedig 8 heti fogházbüntetésre ítélte bűnpártolás vétsége miatt.

Nézzén az Égre!
Jön a „VESTA“!
Ha nem látja az Égen, nézze a Földön!

Israelita istentisztelet: a Deák Ferenc-utcai templomban: Pénteken este 4, szombaton reggel egyneked 8, délelőtt fél 11, délután 3, este háromneked 5 óra-
kor. Hétköznapokon reggel háromneked 7, este egyneked 5 óra-
kor. A Kápolnási-utcai templomban szombaton reggel háromneked 3 óra-
kor. Az előjáróság.

Megjelent a „Kincses Kalendárium“ 1925. évre. Ára 70,000 kor. Kapható Méliusznál.

Az új homokbánya. Borsos József műszaki főtanácsos a városi tanács tegnap tartott ülésén bejelentette a tanácsnak, hogy a téglagyár régi homokbányája kimerült. Ezért javasolta, hogy a városi tanács az új homokbánya területét jelölje ki a Nagyerdő déli határvonalára és a Sestakert északi szélé között elvonuló s a nyulas felé vezető utat, amelyen nagy sárga homokdombok vannak. A városi tanács az előterjesztést elfogadta. Így nemcsak a téglagyár jut új homokbányához, hanem a most szabálytalan utakat a leherdás folytán egyenessé teszik és a szabályszerű vonalnak megfelelően kiszélesítik.

A kereskedők bálja január hó 17-én lesz a kereskedő és iparos társadalom több kiválóságának védnöksége alatt az Arany Bika szálló disztermében. A minden évben oly fényes bál iránt az idén is oly nagy az érdeklődés, amely elég biztosíték arra, hogy a kereskedők bálja fényes keretek közt fog lefolyni. Már csak csekély számú meghívó áll rendelkezésre, akik még nem kaptak, azok január 12-ig jelentésük be igényüket naponta este 6—9-ig a bál-irodában, Ferenc József-ut 8. emelet.

BÁLI INGEN, gallérok és nyakk ndók
FRANK IMRENÉL
DEBRECZEN, PIAC UCCA 43. SZÁM

Kunos Ignác Debrecenben. Kunos Ignác dr., a nagynevű orientalista, az Akadémia tagja, c. egyetemi tanár szombaton délután 6 órakor előadást tart a zsidó gimnázium irodalmi délutánján a hitközség József kir. herceg-u. disztermében. Előadásának címe: A megújított Sztambul. Kivüle Rolkó József színművész és Tihanyi Vera urleány szerepelnek az irodalmi délután műsorán. Jegyek Csillag könyvkereskedésében és Hegedűs és Sándornál.

A Debreceni Képes Kalendárium megjelent, ára 35,000 kor. Vizsonteladóknek magas engedmény. Kapható a Méliusz könyvkereskedésben.

Rendőri hírek. Az ebesi kettős rablőgyilkosság ügyében nagy apparátussal nyomoz a hajdusoboszlói csendőrőrs. Még ezeitig a csendőrségtől semmiféle értesítés nem jött a vizsgálóbíró-ságnak és így egyelőre a nyomozás részleteiről bővebb felvilágosítást nem adhatunk. Dr. Preineszberger bíró a napokban érkezik meg Pest-ről és akkor ő is megkezdí a nyomozást ebben az ügyben. — Az utcán Oláh István I. osztályu reáliskolás tanuló nevével ellátott diáknoteszt találtak. Tulajdonosa a rendőrségen (I. em., 63. ajtó) átveheti a hivatalos órák alatt. — Hajdubárház határában levő Dugó-csárda közelében keddre virradó hajnalban Kánya Imre hajdubárházi kereskedőt kirabolták. Az embert a szekérhez kötötték, az erdő szélére vitték, ott véresre verték és kirabolták. Elvették 7 és fél millió korona pénzét. A környéken óriási izgalmat keltett a vakmerő bűncselekmény.

Előjegyzési, fali tömbnaplárak nagy választékban a Méliusznál.

Irószer és irodafelszerelések legnagyobb választékban a Méliusznál.

A behozatali kérelmek és a felemelt bélyegilletékek

A kereskedelmi és iparkamaránál nagy számban érdeklődnek és panaszkodnak a kereskedők amiatt, hogy az 1923. sőt részben 1922. év folyamán benyújtott behozatali kérelmek bélyeghiánya címén most, a midőn a felemelt illetékek aranykorona alapon kerülnek kiszabásra, igen jelentős összeget irnak elő az illetékes pénzügyi hatóságok.

A kamara a panaszok általános volta miatt kötelességének tartja, hogy részben érdekeltiséget tájékoztassa, részben pedig a pénzügyminiszter úrtól megfelelő intézkedések megértelét kérje.

Ezért a debreceni kamara a többi kereskedelmi és iparkamarákkal egyetemben az érdekeltiségek adózó képességét erősen befolyásoló illetékbírságok törlése érdekében felterjesztéssel fordul a pénzügyminiszter urhoz, kérve azt,

a) rendelje el, hogy az árubehozatali kérelmek bélyegilletékekének megrovidítése miatt kiadott fizetési meghagyások elleni felebezések tüzetes vizsgálat tárgyává tessenek. abból a szempontból, hogy a figyelembe jövő körülményekhez képest nem adta-e meg a fél amugy is helyesen az áru értékét s ha igen, ugy az előirt ugy egyszeres, mint felemelt illetékek teljes összegében töröltessék;

b) általánosságban elrendelni, hogy minden további vizsgálat nélkül töröltessenek az árubehozatali kérelmeket benyújtott összes érdekeltek terhére előirt felemelt illetékek.

A b) alatti generalis rendelkezést megokolná, hogy a kérelmeket benyújtó felek — az esetek tulnyomó többségében — jóhiszeműen, nem tudatosan adták meg helytelenül az áruértéket s az államkincstár a kérvényekről hiányzó egyszeres bélyegilletéket — amugy is legtöbb esetben tulzottan magas átlagértékek alapján számítva — aranyalapon, tehát valorizáltan kapná kézhez. Az államkincstár érdekei tehát a megrovidított illetékek egyszeres összegének beszédése esetén sem szenvednének sérelmet.

SPORT

Felkérem a DMTK ifjusági játékosait, hogy szombaton délután fél 5 órakor a KANSZ.-ban fontos megbeszélés és a mult évi érmek kiosztása végett jelenjenek meg. Intéző.

ALTESSE
CIGARETTAPAPIR ÉS HÖVELY

Lehetetlen, hogy ne sejtse,
Hogy ne tudja végre
Kihéz menjen, ha szörmére
Prémre van szüksége.
S ha nem volna elég pénze
A megvásárlásra
Nem kell azért futkosnia
Bankba, zálogházba,
Tudja meg a T. közönség,
Tanulja meg végre,
Részletre is megkaphatja
Ép ugy, mint készpénzbe.
Ne törje tehát a fejét,
Menjen el még máma,
Vásárolja meg, ami kell:
A Lipesei Szörmeáruháza
József kir. h.-u., Bika bérház.

A szerkesztésért felelős:
POSCH DEZSŐ.

MÉLIUSZ
KÖNYVKERESKEDÉS

Ajánlja dusan felszerelt könyvraktárát. Az összes egyetemi tan- és segédkönyvek, ipari, technikai, mezőgazdasági szakmunkák, kötött disz munkák, az összes szépirodalmi újdonságok, ifjusági iratok. Legujabb zeneművek és divatlapok a legnagyobb választékban állandóan raktáron. Előfizetésüket minden bel- és külföldi lapokra elfogadjuk

Bárhon hirdetett könyveket a leggyorsabban szerezzük be.

A TÁLTOSFIU.

— REGÉNY. —

Írta: **OLÁH GÁBOR.**

6

Ott ült a kis legény a szénatartó mellett, szűrőbe temetkezve. Órák jöttek, órák multak a végtelen időbe, egy emberi szó le nem hullott a csend fájáról; csak a szénát és répát ropogtató lovak prűszköltek nagyokat a levegőbe, vagy dobantottak a hidlácson. A Sándor kocsis dohányának különös ízű füstje beterjengette a lószagu istállót s kellemesen izgatta a Misi jól szabott orrcimpáját. Ettől a pipafüsttől édes ábrándozásba merült a kölyök; az istálló melege, a lovak családias zaja elzsongította a hideg levegőről bekerült legénykét; és olyan szép képek usztak át a lelkén, mintha panorámát nézne a komédiában. Olykor-olykor halvány fűtyszó sirt föl összecsuicsorított száján; az is olyan volt, mint a félbeszakadó gondolat: egyszer csak eltűnt a levegőben. Valami vasárnapias, ünnepies, jóleső érzés bizsergette a mellét, meg a feje hátulját, a tarkóját; nem álmodott, de mégis behunyta szemével mintha a másik élet partján andalogna.

Az elmélázásnak ebből a fehér ködéből egyszer csak kiválik valaki. Egy kis baktató leány alakja. Azé, akivel a szobozói országúton találkozott, akit fölvetett a talyigájára. Látja nagy kendőbe kötött fejét, ki-kiragogó értelmes, eleven barna szemét; hallja patkós kis eszímájának friss kopogását, mikor tovább halad Miklós-utca sarkán. Tetszik lelkének ez a kép; úgy befelé rá-mosolyog a furcsa kis leányra. Ha úgy fordulna a dolog, mindig szívesen fölvenné maga mellé, s eltengelyezné, ha kellene, a Szikgáti cserépvetőig is.

Odakinn az udvaron álomszerűen hull a hó, hull a hó. Az istálló félig nyílt ajtaján kiréved az andalgó kis legény's félőntudatban valami kimondhatatlan szépet lát. Homályos sejtelmek nyugtalankodnak parlagon hagyott lelkében, zsendülő vére izgalmas vágyakat sodor bugyogó piros hullámán. A nagyobbik kocsis, az istálló másik végében, régi, szomorú dalba kezd; halkán, csöndesen dudorássza, hogy meg ne zavarja a természet nyugalmát. A lovak, mihelyt emberi dalszót hallanak, mindjárt családiasabb vidámsággal ropogtatják az abrakot; csápolva suhog hosszúra nőtt farkuk, orrcimpájuk meg-megremeg, mikor nagyokat horkantanak a jászolba, vagy a lábuk alatt szimatoló kis Bársony kutyára.

Odakinn egyre mélyebb a sötétség; az éjszaka lassan-lassan az egész földet behorítja fekete köpönyegével. Valahonnan, távolról, nóta sir idáig; a szomszéd udvaron nyikorog a kutgém: itatják a teheneket. Az első házból Juli szolgáló hangja riong mulómódon, közbe-közbe az Öryné nemzetes asszony parancs-szava pattog.

Bakó Misi átszenderül az álmok ködös világába.

Álmodik estétől éjfélig sok futó képet, sok különös alakkal találkozik, de egy kis feketeszemű lány minden fordulónál felbukkan, felé nyújtja kezecskéjét, azután a semmibe oszlik. Ugy szeretné megfogni, úgy szeretné szólani hozzá, de lába leszegezve: nem mozdulhat, nyelve lekötözve, nem beszélhet. Verejték veri ki homlokát, kis szíve, ott, a szűr alatt, riadozva dobog.

Egyszer, már jól bent, az éjszaka közepén, félálom-félélnrenlét hidján tántorog megzavart lelke — s valami hangot hall. Lassan kivilágosodik a zaj: emberi beszéd, leány-susogás. Miska meg se moccan a szénatartóban, de figyel. Kétten suttognak, odaát, a másik zugban... ez a Sándor kocsis dörmögő hangja... ez meg a Juli szolgáló sesegése-susogása. Hát Juli éjszaka itt alszik? Vagy csak idejár? Éjnye, vajjon mit akarnak ezek itt éjnek idején? A Bakó Misi szíve új izgalomban kilimpel. A leány fel-felkacag, röviden, ingerlően, mintha valaki a hóna alá nyulna.

Bakó Misit annyira kiforgatta magából ez a láthatatlan, csak hallható színjáték, hogy nem tudott többé elaludni.

Valahol egy éber kakas hajnali egy órát kukorékol, mikor csak megdöngetik, de hatalmasan, az Öry porta hatalmas kapuját. Bakó Misi jól hallja az ijesztő dobogást, mintha az Éj rémülete elől menekülne valaki. Az egész ház alszik; csak itt az istállóban van ébren ez a három ember.

Uj, istentelen dobogás. Egy hang ordít is hozzá:

— Öry bátyám, nyissák ki a kaput! De rögtön! Baj van!

Erre már Miskában is felágaskodik a lélek, felugrik és elkiáltja magát:

— Sándor bácsi! Odakinn valami baj van!

Az istálló sötétjéből motozás, dörmögés, ruhasuhogás és szalmazizogás hallik; utána egy mély hang:

— Az öreg Isten bánja... bánom én.

Az istálló ajtaja halkán nyílik — aha, most suhant ki Juli.

Misi látta az alakját, a hó rá világitott.

A förtelmes dörmögés fokozódik. Miska nem bírja tovább, kiperdül az udvarra, rohan a kapuhoz, a kulcs benne, megfordítja, ráugrik a kilincsre, a nagy kapu sarka egyet körül, kinyílik. Ahogy kipattan az utcára: egy emberalak csak ráborul Misire az egész súlyával s annyit nyög: „Jaj...” Egy másik alak hirtelen átkarolja és fenntartja, hogy a hóba ne zuhanjon. Megszólal:

(Folytatjuk.)

Hirdetmény.

Az 1924. évi jövedelem vagyonadó kivétel közszemlé.

A városi adóhivatal értesíti az adózó közönséget, hogy az 1924. évi jövedelem vagyonadó kivételei lajstromok a m. kir. pénzügyminiszterium 1924. évi 7500. számú rendelete 19. §-ának 3-ik bekezdése alapján a városi kerületi adó hivataloknál 1925. évi január hó 7. napjától 14. napjáig bezárólag 8 napon közszemlére kitétettek.

A közszemlére kitétt lajstromokat mindenki megtekintheti és a mások adójára vonatkozó írásbeli észrevételeiket a lajstrom közszemlére tételének első napjától számított 15 napon belül a debreceni m. kir. pénzügyigazgató-ságnál benyújthatják.

Debrecen, 1925. évi január 3.

Városi adóhivatal.

Törvénytékileg

bejegyzett társas és egyéni cégek részére másolat nyomtatvány

kapható a „MÉLIUSZ” könyvkereskedésben

Lapkihordót

15-re felvesszünk az EGYETÉRTÉS kiadóhivatalában, Kossuth u. 2.

Hirdetések felvételnek az „Egyetértés” kiadóhivatalában.

MEGJELENT!

SZATHMÁRY ZOLTÁN
A DEBRECENI SZÍNHÁZ TÖRTÉNETE.

K A P H A T Ó:
„MÉLIUSZ”
KÖNYVKERESKEDÉSBE

Sok pénzt megtakaríthat!

Fűtsön gázkoksszal!

Olecsőbb lett a kokszt! Tiszta, szagtalan, füst- és korommentes. Békebeli minőségű darabos gázkoksz a gázgyárban mázsánsként 100,000 korona, házhoz szállítás métermázsánsként 5000 korona és a forg. adó. — Fogyasztóinknak előnyös fizetési feltételek.

Telefon, gázgyári iroda: 74. szám.

Itt érdemes vásárolni!

Ha jót és olcsót akar, menjen a

Széchenyi u. 43. sz. alatti udvari üzletbe. Női-, férfi- és gyermekharisnyák, bélés áru, szabó kellékek a legolcsóbb gyári árak mellett.

Széchenyi 43. MEZEI FERENC. Széchenyi 43.

RÉSZLETFIZETÉSRE

újából kaphatók a

SINGER VARRÓGÉPEK

SINGER CO. VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Debreczen, Piac ucca 79. szám.

„MÉLIUSZ” KÖNYVKERESKEDÉS KÖNYVUJDONSÁGAI

Thomas Mann: A varázshegy, a teljes mű.	Alapár	50'—
Kékny Lajos: Beöthy Zsolt	"	10'—
A. v. Humboldt: Kosmos I-II.	"	15'—
Steier Lajos: Görgey és Kossuth. (Ismeretlen, történelmi jelentőségű adatok a szabadságharcról. A bécsi levéltárak eddig hozzáférhetetlen okmányából)	"	20'—
R. W. Emerson: Essayk. (Világkönyvtár 46-ik kötete)	"	7'—
G. Le Bon: Vélemény és hit, kötve	"	11'—
E. Rousseau: Egy magános sétáló almodozásai, kötve	"	6'—
Mark Twain: Hajósélet a Missiszipin	"	10'—
Zola: A mesermű	"	12'—
Courth-Mahler: Hütlén volt?	"	3'—
P. Benoit: Királ asszony szeretője (Új olcsó kiadás)	"	570
F. Carco: A hurok	"	7'—
" " Kokain	"	8'—
A. France: Irókról	"	11'—
Mereskowskij: A hattyuölő	"	9'—

SZORZÓSZÁM 7000 + 5%. TELEFON 2-70. SZ.

Az Egyetértés hirdetései a legjobb reklámok.

APRÓHIRDETESEK

Debreczen és az egész Tiszántul közönsége olvassa
 az ön apróhirdetését 5000 koronáért, amelyet felad +
 Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Egyetértés
 Hajdúföld vagy a Tiszántuli Hírlap kiadóhivatalában.
 Öt ujságban jelenik meg a feladott 10 szavas alkalmi hirdetés, ha a
 fent sorolt lapok bármelyikében befizeti a 5000 koronát, minden torbi szó
 500 korona. — Vastagabb betűvel szedett apróhirdetés duplán szíttatik.

Házasság

„Csókos asszony”
 jeligére levél van, kérem átvenni. 205

Elválhatatlanok
 jeligére levél ment, átvethető a kiadóba.

17 éves
 jeligére levél van. Átvethető a kiadóba.

Zsentry
 lovag uri ember ismeretét keresem, ki anyagi támogatna tanfolyam időm alatt. Leveleket kerek „Lovag” jelige alatt Tiszántulba. T56

Dr. Sz. szombat este.
 Kedden a randevun nem jelenhetek meg. — Levelet várom a Debr. Független kiadóba „Gloria” jelige alatt. F66

„Gondtalan élet”
 jeligére levél van a Hajdúföld kiadóhivatalában. H87

Apródja
 lennék azon nő szívén, ki egy intelligens fiatalember tartós barátságát óhajtja. Leveleket „Bizalmas” jeligére a Hajdúföld kiadóhivatalához. H86

„Gondnélküli”
 jeligére levél ment a Tiszántuli kiadóba. T65

Komoly,
 intelligens, nagy fővellemmel rendelkező keresztény fiatalember vagyok. Uri, vagyos leány ismeretséget keresem. Csak teljes címmel ellátott levelekre válaszolok, mivel célokom komoly. „Kényelmes otthon” jeligére kérem a leveleket a Debreczen kiadóba. T63

Ajánlat

1-6 óráig
 elfoglaltságot keresek uri családnál, a német és francia nyelvet bírom. Szíves megkereséseket „Tanárnő” jelige alatt a Debreczen kiadóhivatalába. 204

Mindenre
 alkalmas jó helyen üzlethelyiség átadó. Cím az Egyetértés kiadója-ban. 206

Csapó uca 67.
 Bálint József asztalos saját készítésű keményfa butorait tartja rak-táron. 210

Két
 szoba, előszobával irodának, orvosi rendelésnek, esetleg lakásnak kiadó. Cím a kiadóban. 211

Komlósi ut 20.
 szőlő pájtával kiadó. Értekezhetni: Kiss 1. ár. ülnőknél. Csapó u. 213

Pékségemet
 heti vagy havi elszámolásra kiadom. Felvilágosítások Berger Honvéd uca 19. 214

Pénzkölcsönt
 legelőnyösebben közvetít Debreceni Közvetítő Bank. Piac uca 42. 215

Moslék
 kapható. Cím Piac u. 42. Pannonia étterem. H87

Három
 szobás lakás mellékkeliségekkel együtt, — dísznő- és baromfi tartás megengedve, kiadó. Faragó u. 7. 167

Elcserelemném
 egy szobás, konyhas lakásomat hasonlóval. Lehet közeli kertben is. Hadházi uca 10. 172

Elemi
 iskolások magántanítását, esetleg hegedű tanítást is — délutáni órákban — felelősség mellett vállalja husz évi gyakorlattal bíró tanító. Agárdi 14. 181

Szegénysorsu
 egyetemii hallgató közép iskolai tanulók tanítását jutányosan vállalja. Cím az Egyetértésnél. 197

Ha nincsen pénz,
 ismét vehet részletfizetésre Kaisernél, Piac uca 7. 191

Italmérés
 átadó lakás és nagy boros pincével: Árpádtér 10. szám, vendéglő. 141

EGY
 szobás kert lakást elcserelek 2 szobással a város belterületén, dífferenciát fizetem, Cím az Egyetértésnél.

Butorozott
 szoba, konyhasználattal azonnal kiadó. Zöldfa uca 12. 4878

Margit,
 vétkezel, ha nem a Reklam Divatházban vásárolsz. Szent Anna-u. 5.

Topolyabetés
 búkkfahálószobák legelőnyösebben beszerezhetőek Paesirta uca 27. H17

Elcserelemném
 nagy 8-as cséplőgarnitúramat kis 6-osért. — Steiner, Bagamér. H40

Varrógép
 külföldi gyártmány — Bobbin 250.000. Részletfizetésre és kölcsönhasználatra kapható. — Szilágyi, Széchenyi u. 1. H30

Azsurezás,
 különböző szelességben, endlizést, aplikálást jutányosan véget: Szilágyi, Széchenyi u. 1. H32

Szénzakmában
 jártas tevékeny egyének állandó alkalmazást nyernek a „Tűz”-nél. Piac uca 41. alatt. H42

Fajborok
 20.000 és 22.000 koronára literenként TOKA fűszer és csemege üzlet Szent Anna uca 1. sz. Ugyanott tanuló felvétlik. H56

Téglaszükségletét
 most szerezze be Hortobágyi Téglagyárnál. — Szent Anna uca 118. Házhöz szállítunk. — Tisztviselőknék engedmény. T46

Berettyóújfaluban
 egy 12 járatú gőzmalom, üzemepek állapotban családok miatt sürgősen berbeadó, esetleg eladó. A malom fogalmás helyen van. Berendezése az összes malomgépeken kívül egy 500 legkörös víznyomású legelőnyösebb rendű komplett olajsajtoló. Villanyvilágítás bevezetve. Ezenkívül négy szobás uri lakás vendéglővel, két személyzeti lakás mellékepületekkel. Személyesen értekezhetni lehet Bodnár András és fiaival a malomtelepen. T57

Maradék
 csipkékiből izleses terítő készült Csapó-u. 35. H75

Öt milliót
 adok fedezet ellenében Cím a kiadóba. F64

Kékküti ásványvíz
 kapható Székely József csemegekereskedésében, Szent Anna 20. F65

Butorozott
 szoba, különbejáratu Piac 77. kiadó. Méteres linoleum, japán virágkorsó, munkaasztalka eladó. F67

Piac
 központján 4 helyiségből álló hölgyfodrászat, többféle üzleti célokra, megfelelő lakhatásra is. Cím a kiadóban. F69

Uccai
 butorozott szoba kiadó. Darabos uca 9. T67

Teljes
 ellátásra elfogad fötérren lakó izr. uriaszony iskolai növényeket. Cím a kiadóban. F71

Özveggy tanárnő
 kitünő kosztot ad azon magános urnőnek vagy urnak, aki neki és felnőtt fiának két szoba, konyhas modern butorozatlan, központon levő lakását átengedi. H51

Sofförvizsgára
 szakszerűen előkészít Kiss autómotor és gépműhely sofför iskolája. Erzsébet u. 20. Telefon 901. sz. H82

Kizárólag
 egyetemii hallgatóknak butorozott szoba fűtéssel, világítással havi 500.000 K-ért kiadó. Cím a kiadóban. H85

Kereslet

Szoptatós dajkát
 két hónapos gyermekhez azonnal felvesz Fekete, Piac 26-a. III. emelet. 200

Két
 vas-zománc fürdőkád megvételre kerestetik. Deák Ferenc u. 6. 207

Irodakasszonyt
 ki kettős könyvelésben és gépirásban jártas, keres Dr. Balázs bank, Piac 89. Személyes jelentkezés délután 5-6 óráig.

Ügyes
 kimérőnő felvétetik fizetéssel és kosztal. — Vadászkiút vendéglő, Petőfi tér 7.

Veszünk
 használt, de jó állapotban levő Auer gázharisnya-tartó koronákat. Világítási vállalat vásároló üzlete. 186

Könyvelőt
 keresek délutáni órára. József kir. herceg uca 44. sz. 193

Kárpitos
 tanuló fizetéssel felvétetik: Bór kárpitosnál, Zápolya uca 2. 151

ELVESZETT
 egy borsó nagyságu briliáns gyűrű szombat délelőt a Péterfiától a villanytelepig vezető utvonalon. Becsületes megtaláló egymillió korona jutalomban részesül a rendőrségen. 134

Hullott
 és vágott haját a legmagasabb áron veszek. Párisi Hölgyfodrász Szalon, Simonffy uca 7. H61

TANULÓ
 felvétetik Pauló részöntőnél, Bethlen uca 34. F46

Kenyérgyőzők
 jól számoló felvétetik, hasonló szakmájú, esetleg olyan, kinek autóvezetéshez hajlama van, előnyben. Korona kenyérgyár Bethlen uca 23. F68

Elárusító
 gyártelepi lerakatunkhoz felvétetik. Korona kenyérgyár Bethlen-u. 23. F59

Istálló
 és udvar használattal keresek kiadó lakást, lehet külsőcégben is. — Ajánlatot a Hajdúföld kiadóba kérek. H80

3-4 millió
 kölcsönt keresek biztosíték ellenében magas heti kamatra. Cím a kiadóban. T69

Alkalmazást
 keres irodal munkálatokban, valamint faszakmában jártas izr. fiatalember bármilyen üzletben, szombat megtartásával. Leveleket „Megbízható” jeligére a Független kiadóba kérek. F62

Számolni
 tudó 40-50 éves, tisztamultu, becsületes, komoly magános nőt keres idősebb magános férfi szerény háztartás és üzletvezetéséhez részesedésre vendéglőbe vidéken. Cím a kiadóban. H89

Fodrászsegéd
 jó munkás azonnal felvétetik. Homokkert u. 123. Varga. T64

Pénztáros
 kisasszony azonnal felvétetik Fridmann Ignác és Fiaival, Piac u. 65. T68

Eladás

Eladó
 Jókai összes költeményei. Megtekinthető: Szemess jegyzőnél 10-12 óráig. Ajtó uca 10. 201

Hársnyakötőgép,
 12-es, jó karban levő, eladó. Rákóczi u. 67., keresztépület. 202

Nagy
 fürdőkád, jó karban levő olcsón eladó. Vigkedvü Mihály 62. 203

Eladó
 Csapókert, Apponyi u. 11. számú 796 □-öl jó termő szőlő új borházal. Értekezhetni Darabos uca 23. 208

Eladó
 házass szőlő részben vagy egészben. Böszörményi ut 24. 209

Modern
 husfeidolgozó üzem a belvárosban eladó, esetleg kiadó. Cím a kiadóban. 91

Szombaton
 levégandó egy darab fiatal 120 kilos zsírserítés egészben vagy fele is eladó. Homok u. 117. 212

Három
 darab 8 hetes malac eladó. Jókai uca 3. 216

Eladó
 Jerikó u. 51. számú ház és szőlő. 217

Zongora,
 elsőrangú bécsi gyártmány, rövid, jó hangu, egy új topo yabetéses halóberendezés és egy polituros komót eladó. Homokkert u. 111.

Kihíztott
 sertés eladó. Boldogfalva u. 12. sz. T66

Eladó
 az Eötvös uca 59. sz. modern ház 3 szoba, 1 előszoba, 1 pinceszoba, konyha, mellékkeliségekkel, az egész beköltözhető, lakó nincs. — Üzönköti díjazok. — Ugyanott egy bekecs eladó. 171

5-6000
 kéve csutka eladó. Értekezni Vigkedvü Mihály uca 26. 175

Harminekilences,
 angol box csizma számfával eladó. Agárdi u. 14. sz. 182

Uj
 családi ház eladó. — Eötvös uca 41. Villany, vízvezeték. gyümölcsfák. 184

Jost Irógép,
 teljesen jó karban, olcsón eladó. Egyetértésnél. 4704

Tizenkét
 hold prima föld olcsón eladó: Szent Anna u. 11. szám. T47

Irógép
 Curier-féle, 3 soros teljesen jó állapotban eladó. Megtekinthető Szent-Anna 88. D. u. 3-6 ig. H74

Eszterga-pad,
 csucs 3. m. 260 m. magas, sürgősen, jutányosan eladó. Hajdúnánási gépjárató műhely, Rózsa uca 539. F63

Háromnegyedes
 prima hegedű eladó tokkal együtt. Schön Sándornál, Piac 14. F68

Szmoking
 öltöny és egy nehéz átmeneti kabát megbízásból eladó. Kun szabóüzlet, Széchenyi u. 1. F70

Automobil,
 4 és 6 személyes modern kocsi eladók. — Kiss autómotor és gépműhely, Erzsébet uca 20. Csereüzletet költők. H83

Egy hektó
 fajtiszta rizling bor eladó Káissnél. Péterfia 67. sz. H84

Gázfürdő-
 kályha, jó karban levő megbízásból jutányosan eladó. Kovács szerelő, Szent Anna 2. H88

Korpa
 van eladó. Kossuth u. 25., hátul az udvarban. T62

Női Ingek,
 csipkék, kalotaszegi terítők, gyermekkocsi takarók, hatszemélyes porcellán kávészélet, teljesen újak; használt női télikabát prémeze, gyermekkocsi eladók. Károly Ferenc József-ut 8/B. Értekezhetni délután. 4612

Figyelmeztetés!
 Nyomatékosan figyelmeztetjük az olvasó közönséget, hogy a lapokat berbevenni, olvasás után az árusítóknak visszaadni, más lapokkal csereberélni

TILOSI
 Aki ez ellen vét, visszaélést követ el, amely megtorlást von maga után. A lapelárusítóktól és bizományosainktól pedig a lapelárusítást hiadéktalanul megvonjuk.

Debrecen, Debreceni Független Ujság, Egyetértés, Hajdúföld, Tiszántuli Hírlap kiadóhivatala.

Szabadalmazott új találmány!

Piszkos falait nem kell méreg drágán festetnie. Nehány óra alatt teljesen új falakat kap minden szenny és rendtelenség nélkül, ha a

'RADOL'
 faltisztítási vállalatához fordul
 Csillag u. 65. sz. Telefon 127.

PRÓBA TISZTÍTÁS DIJTALANUL!